

Η ΚΑΥΧΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους Β'. Ἐπιστολῆς ΙΑ'. 31—ΙΒ'. 9.

Ἐν τέλει τῆς ε' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, υπερκρινόμενος τοῦ ἀποστολικοῦ τοῦ ἀξιώματος, ὑποδεικνύει ὅτι θὰ ἦτο ἀπρόσβλητος νὰ καυχῇ ἐπὶ τῷ ἀξιώματι αὐτοῦ μόνον καὶ μόνον ὅπως ὠρελήτη ἐκ τῶν ἐπέναντι τῶν ἐχθρῶν του. Ὅταν ὁμως πρόκειται περὶ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων τότε ἡ καύχησις δὲν εἶναι ἀπρόσβλητος. Ἐν τοιαύτῃ θέσει εὐρέθη ὁ Ἀπόστολος ἐξαναγκασθεὶς νὰ ἀμυνθῇ τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ. Ζητῶν ἐπὶ τούτῳ τὴν συγκατάθεσιν τῶν Κορινθίων καὶ καλῶν οὐχ ἤττον τὴν καύχησιν ἐκ τούτου ἀπρόσβλητον, ἐξηγεῖ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ ταύτην ὡς ἐκ ζήλου Θεοῦ προερχομένην περὶ τῆς καθαρότητος αὐτῶν, ἐκ φόβου μήπως οἱ ψευδοδιδάσκαλοι παρασύρουν τοὺς Κορινθίους εἰς τὴν πλάνην. Κατηγοροῦσιν αὐτὸν ὡς στερούμενον εὐγλωττίας, δὲν δύνανται ὁμως νὰ τὸν κατηγορήσωσιν ὡς στερούμενον γνώσεως, τὴν ὁποίαν ἀνιδιοτελῶς μετέδωκεν εἰς τοὺς Κορινθίους, δωρεὰν κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον. Οἱ κατηγοροὶ αὐτοῦ δὲν δύνανται ἐν τούτῳ νὰ ἐξισωθῶσι πρὸς αὐτὸν, καίτοι συνήθως συμβαίνει ὁ σατανᾶς νὰ μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός καὶ οἱ ὑπηρετῶν αὐτοῦ εἰς ὑπηρετὰς Χριστοῦ. Καίτοι δ' ἀπρόσβλητος δύναται νὰ λογισθῇ ἡ καύχησις τοῦ καυχῶνται οὐχ' ἤττον διὰ τὴν ἀπὸ Ἀδραμ καταγωγὴν του, διὰ τὸ μέγα ἀποστολικὸν του ἔργον, διὰ τοὺς ἐκτάκτους κόπους καὶ τοὺς κινδύνους, οὓς ὑπέστη χάριν αὐτοῦ. Καυχᾶται ἐξαιρετικῶς διὰ τὸν πρῶτον κίνδυνον τὸν ὁποῖον ὑπέστη ἐν Δαμασκῷ, μικρὸν μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

Οἱ μύθοι του δὲν ἔμειναν ἄνευ ἀμειβῆς καὶ ἐνισχύσεως παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅστις ὅχι μόνον δι' ἀποκαλύψεως ἐπέλεξε αὐτὸν εἰς τὸν ἀποστολικὸν ἀγῶνα ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν αὐτοῦ ἠξίωσε διαφόρων ἀποκαλύψεων. Ἀναγράφων δὲ τὰς σπουδαιότερας τούτων ἀφηγεῖται πῶς ἀνηρέχη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἐκεῖ ἄρητα ῥήματα. Καυχᾶται δ' ὁ Ἀπόστολος διὰ τὸ ὄραμα τοῦτο ὡς ξένον, περὶ ἐκ τούτου λέγων ὅτι ἐδόθη σκόλωψ τῇ σαρκὶ αὐτοῦ ἵνα κολαφίξῃ αὐτὸν ἵνα μὴ ὑπεραίρηται. Ὑπὲρ τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τοῦ σκόλοπος τούτου τρεῖς τὸν Κύριον παρεκάλει ἄλλ' ἤκουσε παρ' αὐτοῦ ἁκριεῖ σου ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελείται. Ὅθεν ὁ Ἀπόστολος μετὰ τὴν ἀνωτέρω περιγραφὴν τῶν ἐκτάκτων καὶ ἀρήτων ἀποκαλύψεων προσέθηκεν ἀήδιστα οὖν καυχῆτομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ. Ἀληθῶς δὲ οὐδέποτε ἀπέλιπε τὸν μέγα Ἀπόστολον ἡ χαρακτηρίζουσα αὐτὸν μετριοφροσύνη καὶ ὅταν πολλάκις ἠναγκάζετο δικαίως νὰ καυχῇ διὰ τὸ υπερκνῶν ἔργον του.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΣΤΕΡΓΙΟΣ

Κι' ἂν τὰ ντερβένια Τούρκεφιν, τὰ πῆραν Ἀρβανίταις, Ὁ Στέργιος εἶναι ζωντανός, πασάδες δὲν ψηφάει. Ὅσο χιονίζουσ βουνὰ καὶ λουλουδιζοῦν κάμποι, Κ' ἔχουν ἡ ράχαις κρύα νερά, Τούρκους δὲν προσκυνούμε. Πᾶμε νὰ λημεριάσωμεν ὅπου φωλιάζουν λύκοι, Σὲ κορφοβουνία, σὲ σπηλιὰς, σὲ ράχαις καὶ ραχοῦλαις. Σκλάβοι σταῖς χώραις κατοικοῦν καὶ Τούρκους προσκυνοῦν Κ' ἐμεῖς γιὰ χώραν ἔχομε ρημιάς κι' ἄγρα λαγκάδια. Παρὰ μὲ Τούρκους, μὲ θερὰ καλύτερα νὰ ζοῦμε.

ΑΚΟΝΗΣΙΣ ΨΥΧΩΝ

(«Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς δὲν ἐπολέμησε πρὸς τοὺς Τούρκους καὶ Βουλγάρους ὡς δοῦλος τυφλῆς πειθαρχίας καὶ ὡς ἀγέλη δειλομένη ὑπὸ τῶν ἀξιοματικῶν, ἀλλ' ὡς ἐθνικὴ δύναμις, ἔχουσα πλήρη καὶ βαθεῖαν τὴν συναίσθησιν ὅτι ἐμάχετο καὶ ἀπέθνησκον ὑπὲρ τῆς εὐγενοῦς φυλῆς του.»)

Διηγέται ἡμῖν ὁ Ἡρόδοτος, ὁ δικαίως ὀνομασθεὶς πατὴρ τῆς ἱστορίας, ὅτι, ὅτε ἐν Μακραθῶνι διετάχθησαν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ πολεμήσωσιν ἐναντίον τῶν Περσῶν καὶ πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ ὤρμησαν ἐπ' αὐτοῖς τρέχοντες ὅσον ἡδύναντο γρηγορώτερον, οἱ Πέρσαι ἐνόμισαν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν μακίονες, τρελλοί, ἀπὸ τοιουτοτρόπως κατήρχοντο εἰς τὴν μάχην, ἐφρόνουν δὲ ὅτι ἡ τακτικὴ αὕτη θὰ ἀπέβαιεν ὀλεθρία εἰς τοὺς Ἕλληνας. Τοιουτοτρόπως οἱ βάρβαροι ἐκείνοι ἠρμήνευσαν τὸν ἐνθουσιασμόν, τὸν θεῖον ἔρωτα πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῶν γενναίων Μακραθωνομάχων ἐκείνων. Καὶ βεβαίως οἱ βάρβαροι δὲν ἡδύναντο νὰ ἐξηγήσωσιν τὸ φαινόμενον τοῦτο ἄλλως ἢ ὡς τρέλλαν.

Παρόμοιον συνέβη καὶ πρὸ μνηῶν ἐν τῷ πρὸς τοὺς Βουλγάρους πολέμῳ. Βλέποντες δηλ. οὗτοι τοὺς στρατιώτας ἡμῶν νὰ ἐπέρχονται τρέχοντες, πλήρεις μένους καὶ ὁρμῆς ἐναντίον τῶν, ἐξεπλήττοντο κατὰ τὰς πρώτας μάχας καὶ ἐλεγον ὅτι οἱ ἀξιοματικοὶ εἶχον μεθύσει αὐτοὺς. Βέβαια τοιαύτη ἐρμηνεία τῆς ἐνθουσιώδους ὁρμῆς τῶν γενναίων στρατιωτῶν μας ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν σύμφωνος πρὸς τὴν ἀντίληψιν τῶν Βουλγάρων. Ναὶ βέβαια, εἶχον μεθύσει τοὺς ἀνδρας τούτους, οὐχὶ ὁμως οἱ ἀξιοματικοὶ ἀλλ' αἱ πολεμικαὶ καὶ ἄλλαι παραδόσεις τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, οἱ μικροὶ καὶ μεγάλοι διδάσκαλοι οἱ ὁποῖοι τοὺς εἶχον διδάξει τίνων ἡμιθέων ἀπόγονοι εἶναι καὶ τίνες ὑποχρεώσεις ἐπέβαλλεν εἰς αὐτοὺς ἡ ἐκ τῶν παλαιῶν ἐκείνων ἡρώων καταγωγὴ ἡμῶν. Τοὺς εἶχε μεθύσει ἡ πεποίθησις ὅτι τὰ κατορθώματα καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν θὰ ἀναγραφῶσι χρυσοῖς γράμμασιν εἰς τὰς δέλτους τῆς ἀθανάτου Ἑλληνικῆς ἱστορίας παραπλεύρως πρὸς τὰ κατορθώματα τῶν ἡρώων, οἱ ὁποῖοι ἐστράτευσαν εἰς Τροίαν, ἐπολέμησαν ἐν Θερμοπύλαις, ἐν Σαλαμῖνι, ἐν Πλαταιαῖς, ἐν Γραμμοῖς, παρὰ τὴν Πρεσβυλᾶν, παρὰ τὸ Κλειδί κλπ. Τοὺς εἶχον μεθύσει οἱ τρόποι καὶ οἱ λόγοι ἀνδρείων ἀξιοματικῶν, ὅπως ὁ αἰδοῖμος Βελισσαρίου καὶ ἄλλοι πολλοί, ὅτι μάχονται ὑπὲρ τοῦ δικαίου, ὅτι ταῦτα εἶναι τὰ μέγιστα, τὰ ἀθάνατα ἀγαθὰ, ὅτι ταῦτα ἀξίζουν χιλιάς ζωάς, καὶ ὅτι ἵνα τις ἀποκτήσῃ αὐτά, οὔτε γυναῖκα οὔτε παῖδας οὔτε γονεῖς οὔτε ἀδελφούς οὔτε συγγενεῖς οὔτε οἶκον οὔτε πλοῦτη, καθόλου οὐδὲν τῶν προσκαίρων τούτων πρέπει νὰ ἐνθυμῆται κατὰ τὴν μάχην, ἀλλὰ μόνον τὰ μεγάλα καὶ αἰώνια, τὴν πατρίδα, τὴν πίστιν, τὴν δόξαν, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν νίκην.

Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἶχον διδαχθῇ πρὸ πολλοῦ καὶ ταῦτα ἔβλεπον ἐκτυλισσόμενα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν οἱ ἐνθουσιώδεις ἄνδρες οὗτοι καὶ ταῦτα ἀπετέλουν τὸν ἀγνὸν ἐνθουσιασμόν, τὸ ἱερὸν μένος, τὴν ἀκατάσχετον ὁρμὴν αὐτῶν. Ἀλλ' ἀκριβῶς ταῦτα δὲν ἡδύναντο νὰ νοήσουν οἱ ἐχθροὶ ἄλλως ἢ ὡς μεθὴν δι' οἶνου ἢ οἶνοπνεύματος. Ἡ πόθεν θὰ ἡδύναντο οἱ δυστυχεῖς οὗτοι νὰ ἐμπνευσθοῦν ὅπως οἱ ἡμέτεροι; Μήπως ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ἡ ὁποία οὐδὲν ἄλλο διαλαμβάνει ἢ ἐπιδρομὰς καὶ λεηλασίας, πυρπολήσεις καὶ ἐρημώσεις; Ἡ μήπως ἐκ τῶν δημοτικῶν ᾠδῶν αὐτῶν, ἐν οἷς ὑμνοῦνται οἱ μαχομένοι ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος; Ἀλλὰ τοιαῦτα ᾠδῶν—τοιαύτας παραδόσεις, τοιοῦτους ἄνδρας δὲν ἔχουν οἱ Βούλγαροι. Εἰς τὰ δημοτικὰ ᾠδῶν καὶ εἰς τὰς παραδόσεις αὐτῶν ἀναφέρονται καὶ ὡς ἀξιοζήλοιο παριστῶνται καὶ ἐκκινούνται μόνον οἱ λησταί, ὅσοι κατ' ὀρθὴν νὰ ληστεύουσιν

ὁποῖους ἡδυνήθησαν, καὶ οὕτω συνέλεξαν χρήματα, κοπάδια προβάτων καὶ αἰγῶν, ἀγέλας βοῶν κτλ., οὐδὲν δὲ ᾤσμα αὐτῶν μνημονεύει καὶ ἐξυμνεῖ ἀγωνιστὴν, ἀρματωλὸν ἢ κλέφτην, ὁ ὁποῖος ἠγωνίσθη κατὰ τῶν Τούρκων ὡς Χριστιανός, ὡς ἐλεύθερος, ὡς γενναῖος πολεμιστής. Εἶναι δὲ πρόδηλον ὅτι τοιαῦτα εὐτελεῖς περὶ κέρδους παραδόσεις δὲν δύνανται νὰ ἐνθουσιάζουν καὶ παρορμήσουν εἰς μάχας καὶ ἐθελουσίας. Πάντοτε παρατηρήθη ὅτι οἱ θηρεύοντες ἐν τοῖς πολέμοις τὸ κέρδος, τὰ πλιάτσικα, εἶναι κάκιστοι μαχηταί. Καὶ βεβαίως ἀπὸ εἰς τὸν πόλεμον ἕκαστος ἔρχεται οὐχὶ ὑπὲρ ὑψηλοῦ σκοποῦ, ὑπὲρ ἰδανικοῦ τινός, τὸ ὁποῖον ὡς ἀθάνατον θὰ παραμείνῃ καὶ ἂν αὐτὸς ἀποθάνῃ, ἀλλ' ὑπὲρ ἰδιοῦ κέρδους, ὑπὲρ ἀτομικῆς ὕλικῆς ὠφελείας, τότε βεβαίως ὑποχρεοῦται νὰ σώσῃ διὰ παντός τὸν τρόπον τὸ πολυτίμον ἄτομόν του, ἵνα ἀπολαύσῃ τὰ ἄθλια ταῦτα κέρδη. Ἄλλως διὰ τίνα λόγον νὰ κοπιᾷ καὶ ἀρπάξῃ καὶ συλλέγῃ ὅ,τι δυνήθῃ, ἀπὸ κατόπιν ἢ καὶ συγχρόνως ἐκτιθέμενος εἰς τὰς μάχας δυνατὸν νὰ πάθῃ; Ἀ! τοῦτο ὅχι, δὲν εἶναι τόσο ἀνόητος νὰ ρίψῃ κινδυνεύσῃ ἔτσι εὐκολὰ τὰ πάντα. Ἰδοὺ αὐτὸς εἶναι ὁ ψυχολογικὸς λόγος διὰ τὸν ὁποῖον πάντοτε παρατηρεῖται ὅτι οἱ, ὅπως οἱ Βούλγαροι, ὡς ἰδανικὸν ἔχουσι μόνον τὸ ἄτομικόν κέρδος, οὐχὶ δὲ ἀνωτέραν τιὰ ὑψηλὴν ἰδέαν, εἶναι δειλοὶ εἰς τὰς μάχας, τρέπονται εὐκόλως εἰς φυγὴν, καθόλου κακοὶ ἐν τῷ πολέμῳ. Τὸ πρῶτον ἄρα καθήκον καὶ τῆς πολιτείας καὶ τῶν σχολείων καὶ τῆς κοινωνίας εἶναι νὰ φροντίσῃ πῶς νὰ παρσκευάσῃ ἡ καθὼς ἐλέγετο περὶ τοῦ παλαιοῦ ποιητοῦ Τυρταίου, πῶς θὰ ἀκονίσῃ τὰς ψυχὰς τῶν νεωτέρων, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ πρῶτιστον καὶ κάλλιστον ὅπλον ἐν τοῖς πολέμοις καὶ τὴν ἀσφαλεστάτην κρηπίδα τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος ἡμῶν.

ΜΠΟΛΓΓΑΡΟΙ

Ζ'

Ἀφ' οὗ ἐξεπόρθησε τὴν Τροίαν διὰ τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς καὶ διὰ τῆς στρατηγικῆς περινοίας αὐτοῦ καὶ μετὰ δεκαετίες πλάνας, ἐπανερχεται εἰς τὴν Ἰθάκην ὁ μεγάλωνος, οὐτινος ἡ δόξα καὶ τότε, ὅπως μέχρι τοῦ νῦν, ἔφθικεν εἰς τὸν οὐρανόν, ὁ Ὀδυσσεύς. Οἱ μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης ἤθελον οὐρανόν, ὁ Ὀδυσσεύς, ἂν φανερώς ὡς βασιλεὺς εἰσῆρχετο εὐθὺς κατακόψῃ αὐτὸν, ἂν φανερώς ὡς βασιλεὺς εἰσῆρχετο εἰς τὸ ἀνάκτορόν του. Ἐσχηματίσθη λοιπὸν εἰς ναυκλὸν ἐπαιτοῦντα τὸν ἄρτον αὐτοῦ, πῆραν ἐπαίτου φέρων ἀντιᾶσπιδος καὶ τῶν ἄλλων ὅπλων ὁ εἰς τοὺς προμάχους ἀγωνιζόμενος ἦρως καὶ ῥάβδον, ἵν' ἀποδιώκῃ τοὺς κύδνας, ἀντὶ σκήπτρου κρατῶν ὁ ἀναξὶς εἰσῆλθεν. Ὑπὸ τὸν ῥακενδύτην μόνος ὁ κύων αὐτοῦ Ἄργος ἀνεγνώρισε τὸν κύριόν του, ὁ δ' ἐν τοῖς ἀνακτορίοις ἀναστρέφόμενος ὄχλος τῶν ἑκατὸν ὀκτῶ μνηστῆρων καὶ τῶν ἄλλων τῶν δούλων δὲν ἡδύναντο νὰ ἰδῶσιν ὑπὸ τὸν ἀλήτην τὸν ἡμίθεον, ἔρριπτον αὐτὸν τεμάχια ἄρτου ὡς εἰς σκύλον, ὕβριζον αὐτὸν καὶ προσεφέροντο ὡς πρὸς σκύλον.

Ἐν τῷ ἀνακτορῷ καὶ δευτέρως ἀναστρέφετο ἐπαίτης, ὁ Ἴρος. Νέος ἦτο, ὑψηλός, ἀκαμάτος κατὰ τοὺς ὀδόντας καὶ τὴν κοιλίαν, ἀφ' οὗ ἦτο ἀκαμάτος κατὰ τὴν νωρότητα. Εἶχεν ὡσαύτως ἀκαταδάμαστον τὴν ἀνοχὴν πρὸς πάντα ἐξυτελισμὸν ἐκ τῶν ἀναιδῶν μνηστῆρων, ἀφ' οὗ τὰ λακτίσματα ἡμείβοντο μετὰ φθορὰν ἀπορρίμματα τῆς τραπέζης. Ἀλλ' ἐταράχθη ἡ ἐκ πηλοῦ ψυχὴ του, ὅτε εἶδε καὶ ἄλλον μετὰ τῶν δαιτυμόνων ἐπαιτοῦντα, ἔγρυζεν ὡς σκύλος, ὑπερασπίζων τὸ κόκκαλον, ὅπερ ἐπέταξεν πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς δειλὸς σκύλος ἐρεθιζόμενος καὶ ἄκων ὑπὸ τῶν μνηστῆρων συνεκρούσθη πρὸς τὸν Ὀδυσσεά, ὅστις δι' ἐνὸς κτυ-

πήματος συνέθλασε τὰς σιαγόνας καὶ τὸν τράχηλον τοῦ κτήνους. Κατέπεσεν ἡμιθανὴς λαβὼν τὴν τιμὴν νὰ ἐγγίσῃ τὸ λεπρόν ἐκ τῆς βυπαρότητας προσώπων του ἡ χεὶρ, ἥτις τοσοῦτος κατέβαλεν ἥρωας ἐν Τροίᾳ, ἡ τυφλώσασα τὸν κύκλωπα Πολύφημον.

Τὶ ἔπειτα οἱ μνηστῆρες ἔκαμον οἱ ὕδρισταί; Μήπως ὠργίσθησαν καὶ ἐκακοποίησαν τὸν Ὀδυσσεά, διότι ἔβλαψε τὸν σύντροφόν των; Οἱ θεοί, εἶπον, ξένη, νὰ σοῦ δώσουν ὅτι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, ἀφ' οὗ μὲς ἀπήλλαξας ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀχόρταγον ἀλήτην.

Ἰδοὺ μετὰ πάροδον τριῶν χιλιετηρίδων ὁμοία πάλιν εἰκὼν. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνατολή—Πηνελόπη, ἥ ὁ μεγάλωνος σύζυγος, τὸ κράτος τὸ Ἑλληνικόν, ὑπὸ δυσμενῶς ἀντιπνεόντων ἀνέμων μικρὰν ἐπλανήθη, κῦτῆς—ὑπὸ θρασέων περιστοιχίζεται μνηστῆρων, τῶν γειτονικῶν μεγάλων κρατῶν. Ἀλλ' ἐπανάλθεν ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ ἦρως ὁ θεοειδής, ὁ παρθήσας τὴν Τροίαν τῆς δουλείας καὶ ἀναπετάσας τὰς θύρας αὐτῆς εἰς τὰ ἐλεύθερα πολιτεύματα, ὁ τυφλώσας τὸν κύκλωπα τῆς ἀμαθίας, ἡ Ἑλλάς. Οἱ μνηστῆρες οἱ ἀναίσχυτοι, οἱ βάρβαροι πεπολιτισμένοι τῆς Εὐρώπης λαοί, οἱ ἀντίχριστοι χριστιανοὶ αὐτῆς δὲν δύνανται καὶ δὲν θέλουν νὰ ἰδῶσιν ἐν αὐτῷ τὸν βρασιλέα, τὸν νόμιμον δεσπότην, ἀλλ' ἀλήτην οἱ λησταὶ λέγοντες αὐτὸν ἀντέταξαν ἐπαίτην ῥυπαρόν κατ' αὐτοῦ, ἀδηφάγον σκύλον, τοῦ; Μπολγγάρους. Ἀλλὰ τὸ κτήνος τὸ ὑψηλὸν καὶ πλατὺ καὶ ἀψυχον κατεβλήθη δι' ἐνὸς κτυπήματος ὑπὸ τοῦ ἡμίθεου, τῆς Ἑλλάδος. Οἱ δὲ μνηστῆρες, οἱ Εὐρωπαῖοι, οἱ μὲ ὄλον τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν χριστιανωσύνην τοῦ σκότους φίλοι καὶ τῆς θηριωδίας, μυρία κακὰ βουλεύονται κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ θρηνοῦσι διὰ τὴν ἥτταν τοῦ αἰμοσταγοῦς θηρίου, τοῦ ἀρπακτικοῦ καὶ δολίου καὶ ἀπίστου Μπολγγάρου, ὅστις τοιοῦτος καὶ εἰς τὸ γῆρας τὸ σημερινόν παραμένει, ἀφ' οὗ ἐγεννήθη τοιοῦτος καὶ τοιοῦτος ἡνδρώθη, ὡς εἶδομεν.

Καὶ περὶ μὲν τῆς θηριωδίας αὐτῶν εἵπομεν ἱκανὰ ἐκ τῶν πολλῶν καὶ ἄλλων (Πατρία 1904) καὶ ἐν οἷς ἐγράφημεν περὶ αὐτῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο. Ἡ δὲ δολιότης καὶ ἀπιστία αὐτῶν ἦτο ὡσαύτως τοσοῦτον γνωριμωτάτη, ὥστε οἱ ὅρκοι αὐτῶν καὶ αἱ ὑποσχέσεις νὰ μὴ πιττεύωνται. Οὕτω μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σαμουήλ ὁ τῶν Μπολγγάρων ἄρχας υἱὸς αὐτοῦ Ρωμανὸς Γαβριήλ ὁ καὶ Ραδομὴρ καλούμενος, χρόνον νὰ κερδήσῃ ποθῶν, πανουργούμενος ἐπεμψέ τινα Ρωμαιοὺς, δηλαδὴ Ἕλληνας, ἀγνωστον τίνος ἐνεκα ἔχοντα τὰς χεῖρας κεκομμένας (αχειρότμητον) δηλῶν ὑπαταγὴν εἰς τὸν βασιλέα, μετὰ δὲ τὸν Ραδομὴρ οὐδὲν χεὶρ φονεύσας αὐτὸν ἐξεδελφός τοῦ Βλαδισλαῦτος Ἰωάννης ἐπεμψε τὸν αὐτὸν χειρότμητον Ρωμαιοὺς πρὸς τὸν Βασίλειον τὸν Βουλγαροκτόνον κομίζοντα τὴν ἀγγελίαν τῆς δολοφονίας καὶ συγχρόνως γράμματα, δι' ὧν ἐδίδεν ὑπόσχεσιν εἰς τὸν βασιλέα ὅτι εἰναι δοῦλος πιστὸς εἰς αὐτόν («ἀπηγγέλλετο τῷ βασιλεὶ δούλωσιν»). Ἀλλ' ὁ Βασίλειος γνωρίζων ἀσφαλῶς τὴν ἀπιστίαν τοῦ μπολγγαρικοῦ ἔθνους καὶ ὅτι αἱ σκέψεις τῶν ἡγεμόνων τούτων (1) δὲν συμφωνοῦν πρὸς τὰς ὑποσχέσεις ἐπ' ἧλθε κατ' αὐτῶν, ὧν ὁ δεύτερος ὁ ὑπολόγιστος μιαιφόνος δεινὸς ἐπολέμησε καθ' ἡμῶν κατὰ τοὺς ἐκείνους ἐνεκα μῆνας τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἕως ἔπεσεν ἐν τῇ πολιορκίᾳ τοῦ Δυραχίου. (2)

(1) Ἐνὸς δὲ βασιλεὺς τὸν Βλαδισλαῦτον αὐτὸν κατὰ τὰς ἐπαγγελίας διανοούμενον.

(2) Τὴν ἀκρόπολιν τοῦ Δυραχίου κατεῖχον οἱ ἡμέτεροι, τὴν δὲ πόλιν οἱ Μπολγγάροι ἔχοντες διοικητὴν τεταγμένον ὑπὸ τοῦ Σαμουήλ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Βλαδίμηρον. Τούτων, ἀφ' οὗ παρέσυρεν εἰς συνάντησιν δι' ὁρῶν δοθέντων διὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας Δαυὶδ ἰδίᾳ χεὶρ ἐφόνευσεν ὁ Βλαδισλαῦτος.

Ἐπολέμησε καθ' ἡμῶν δεινῶς· ἀλλὰ καὶ οὗτος κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῶν ἐνεδρῶν διότι ὅπως κατέστρεψε τὸν Ταρσωνίτην ὁ Σαμουὴλ παρὰ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ παρὰ τὴν Στρώμνιτσαν οἱ τοῦ Γαβριὴλ Ρωμανοῦ τὸν Βοτανιάτην, ὅπως ὁ Ἰδάτζης κατέκοψε κατὰ τὸ Μοναστήριον (ἴσως εἰς τὰ στενὰ τοῦ Σόροβιτς) τὴν εἰς τὴν ἐνέδραν αὐτοῦ ἐμπεσοῦσαν στρατιὰν τοῦ στρατηγοῦ Γονιτσάτου καὶ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ὁρέστου¹, οὕτως ὁ Βλαδισθλαῦος ἐνέκλεισεν εἰς ἐνέδραν τὸν ἱκανώτατον εἰς μάχας ἐκ παρατάξεως Κωνσταντίνου Διογένη. Καὶ ἤθελεν ἀφανίσῃ αὐτὸν βάλλων ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ἄνωθεν διὰ λίθων καὶ βελῶν· ἀλλ' ἔμαθε τὸν κίνδυνον ὁ βασιλεὺς, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ κραυγάζας ὁ σχεδὸν ἐβδομηκοντούτης ἥρως τὸ πολυθρύλητον ὄσστις πολεμιστὴς ἀκολουθεῖτω μοι» ὤρμησεν εἰς τὴν κλεισώριαν. Εἰς τὸ θέαμα τῆς ὁρμῆς τοῦ βασιλέως ἡμῶν οἱ ἀνδρεῖοι Μπολλγγάροι ἰλιγγιάσαντες, ὅπως πάντοτε, ὤρμησαν εἰς φυγὴν κραυγάζοντες ἀφύγετε, νὰ ὁ βασιλεὺς» (ἀβεζεῖτε, ὁ Τζαΐσαρ).

Τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦ πολεμεῖν οὐδέποτε ἔπαυσαν ἔχοντες τὰ ὄντα ταῦτα. Οὕτως ὅτε ὁ αὐτοκράτωρ Ἰσαάκιος Ἄγγελος ἐπολιόρκει ἐν Στρινάβω² τὸν Ἀσάν, τῶν Μπολλγγάρων τις προσποιηθεὶς τὸν αὐτόμολον προσέρχεται εἰς τὸν βασιλέα καὶ φυλικῶς δῆθεν ἀγγέλλει εἰς αὐτὸν ὅτι Σκύθαι Κουμάνοι ἐπέρχονται κατ' αὐτοῦ. Δύει τὴν πολιορκίαν συνταραχθεὶς ὁ ἀνίκανος καὶ ἀνόητος ἐκεῖνος, ἐν ᾧ μετὰ μίαν ἡμέραν θὰ ἐγίνετο κύριος τῆς πόλεως, καὶ ὑπὸ τοῦ ἀπίστου ἐκείνου ὀδηγούμενος ἐμπίπτει εἰς στενωπούς, ὅπου πολλοὺς ἀπέβαλεν ὑπὸ τῶν πανταχόθεν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐπισπιπτόντων ἐχθρῶν.

Ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολεμεῖν, ὁ φρόνημα ταπεινὸν τριδούλου μαρτυρῶν, ἔχει ἀπαραίτητον συμπάρεδρον τὴν ἀπιστίαν, τὸν ἐμπαιγμὸν παντὸς τιμίου ὅρκου. Καὶ δὲν εἶναι μόνος ὁ Νικολίτζας ὁ πολλάκις προσελθὼν πρὸς τὸν Βασίλειον, ὑποσχεθεὶς ὑποταγὴν καὶ παραβὰς τοὺς δοθέντας ὅρκους. Ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ αὐτοκράτορος ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Βατάτση ὁ βουλγαράρχης Ἀσάν διὰ μέγα μὲν κέρδος πάντοτε, ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ μικρὸν κέρδος παρέβαινε τὰς σπονδὰς (ἀέσθ' ὅτε διὰ μικρὸν κέρδος παρεσπόνδει). Καὶ λέγει μὲν καὶ περὶ τῶν Σέρβων ὁ ἱστοριογράφος Ἀκροπολίτης ὅτι εἶναι ἔθνος παραβαῖνον τὰς συνθήκας καὶ οὐδέποτε ἔχον εὐγνώμοσύνην πρὸς ἐκείνους οὔτινες ἐπέδειξαν εὐεργεσίαν πρὸς αὐτό, ἀλλὰ διὰ

μικρὸν τι κέρδος ἀπορρίπτον καὶ καταπατοῦν τὸ κύπελλο τῆς φιλίας, ἀλλὰ διὰ τοὺς Μπολλγγάρους εἶναι νόμος φυσικός. Διὸ ὅτε οἱ Φράγγοι ἤρχοντο εἰς βοήθειαν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει λατινικῆς αὐτοκρατορίας, οὗτοι, οἱ Μπολλγγάροι, ἐκ συμφέροντος πάντοτε, παρὰ τὰς συνθήκας, τὰς πρὸς τοὺς ἰδικούς μας, ἐπέτρεψαν εἰς ἐκείνους νὰ διέλθωσι διὰ τῆς χώρας αὐτῶν, ἐν ᾧ ὁ αὐτοκράτωρ ἡμῶν Θεόδωρος Δούκας ὁ Λάσκαρις, τηρῶν τοὺς ὅρκους ἀπέλυσε τοὺς πολεμίους τῆς φρουρᾶς τοῦ Βελεσοῦ ἀποδῶσας εἰς αὐτοὺς τὴν ἐλευθερίαν ἀξίως ἑαυτοῦ ὁ σοφὸς καὶ ἀνδρεῖος βασιλεὺς.

(ἀκολουθεῖ τὸ τέλος).

ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καθ' ἐβδομάδα.

Ποῦ εὐρίσκεται σήμερον ὁ Δικέφαλος Ἀετὸς μὲ τὰ ἐθνικὰ του χρώματα, τὸ μαῦρον καὶ τὸ κίτρινον; Εἰς τὴν αἰθουσαν τῶν Πατριαρχείων. Ὁ Τοῦρκος δὲν ἀφήρεσε τὸ ἐθνικὸν τοῦτο σύμβολον ἀπὸ τὸν πνευματικὸν ἀρχηγὸν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἀφοῦ τὸν ἀνεγνώρισεν Ἐθνάρχην, τοῦ ἐπέτρεψε τὸ ἐθνικὸν του σύμβολον. Καὶ μένει ὡς Παλλάδιον ἱερὸν ὁ Δικέφαλος ἐντὸς τῶν Πατριαρχείων, σύμβολον ἀρχαίας δόξης καὶ τῆς πάλαι Αὐτοκρατορίας ἐπὶ πεντακόσια ἔτη. Σήμερον ἤλλαξαν οἱ καιροί. Ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι ἡ Ἑλλὰς τῆς Λαμίας. Εἶναι ἡ Ἑλλὰς τῆς Μακεδονικῆς γῆς. Εἶναι καιρὸς νὰ καταργήσῃ τὴν Κυανόλευκον καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν προγονικὴν τῆς σημαίαν, τὸν Δικέφαλον Ἀετὸν. Ἀφοῦ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Κράτος τῶν Ἑλλήνων διατηρεῖ τὸν Δικέφαλον, διατί ἡ δευτέρα μορφή τοῦ ἐθνισμοῦ, τὸ Πολιτικὸν Κράτος νὰ μὴ τὸν ἀνυψώσῃ!

Μιχ. Σακκελαρίου.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Κλ. Π. Ἀσμάρυν, Ἐλφθῆσαν, εὐχαριστοῦμεν.—Ι. Μ. Χρὸν, Σ. Κ. Ὁδησσόν, Ν. Γρ. Μασσαλίαν, Μ. Γ. Κ. Βλαδικαύκασον, Γ. Κ. Κεράσοβον Ἀντ. Π. Χανίαν, Κ. Π. Σωσσετσέλιον. Ζητηθέντα ἀπεστάλησαν.—Γρ. Β. Δ. Πέργαμον. Τοιαύτη ἐπιστολή δὲν ἐστάλη ἐκ μέρους ἡμῶν οὔτε κατ' ἀρχὴν στέλλεται.—Ι. Οἰκ. Τζιβουτί, Σ. Α. Ρουάβαν. Μ. Μ. Καχόβατον, Γ. Κ. Ἰωάννιναν, Σ. Π. Καρδίτσαν, ἤρξαντο αἱ ἀποστολαὶ κατὰ τὴν αἴτησιν ὑμῶν.—Α. Φ. Συνεννοηθεῖτε μετὰ τοῦ γραφεῖου.

1) Ὁ Ὁρέστης, οὗτος ὡς φρούραρχος Σερρών, ἔκτισε τὸν ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς πύργον, ὡς δηλοῖ ἡ ἐπ' αὐτοῦ διὰ κεραμίδων ἐπιγραφή.

2) Ἡ Τρίνοβος, Τύρνοβος.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΑΝΑΤΟΛΗ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Πλατεία Συντάγματος

Ἑταιρικὸν κεφάλαιον 2,000,000

Ἀδθάλεια 20,000,000

πραγματοποιουμένη

Πάντες οἱ συνδυασμοὶ ἀσφαλειῶν ζωῆς.—
Ζητήσατε τὰ ἐπεξηγηματικὰ βιβλία τῆς
Ἑταιρείας.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κεφάλαιον δρ. 5,000,000

ἐν Ἀθήναις. ὑποκαταστήματα ἐν
Παλαιῇ Ἀργεῖ, Πάτραις, Ναυπλίῳ,
Πύργῳ, Κερκύρῳ, Κεφαλληνίᾳ, Δίλῳ
καὶ ἀλῳ, καὶ
ἄλλῃς πόλεσιν ἐν Ἑλλάδι.
ἡμεῖς ὑπάρχομεν μέχρι 5,000 δρ. 4 ο)ο ἀπὸ
πρώτην ζήτησιν 5 ο)ο μετὰ ἐν ἑτοίμῳ.
Τόκοι καταθέσεων.

3 1)2 ο)ο ἐπὶ δέσιν εἰς πρώτην ζήτησιν
4 ο)ο » μετὰ τρεῖς μῆνας
4 1)4 ο)ο » μετὰ ἑξ μῆνας
4 1)2 ο)ο » μετὰ ἐν ἑτοίμῳ
5 ο)ο » μετὰ δύο ἔτη
5 1)2 ο)ο » μετὰ τρεῖς καὶ ἑκατὸν
Καταθέσεις εἰς χρυσὸν κατὰ 1)2 ο)ο ὀλίγῳτερον

ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΥΡΙΤΙΔΟΠΟΙΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΚΑΛΥΚΟΠΟΙΕΙΟΥ

Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ἰδρυθεῖσα
τῷ 1882

Μετοχικὸν κεφάλαιον δρ. 6,000,080

Ἐργαστῆρια φρυγγίων καὶ πυρομαχικῶν ἐν
γένει, πυρίτιδος ἀκάπνου, μελαίνης, κυνηγε-
τικῆς, ὑπονόμων κλπ., δυναμίτιδος καὶ ὅλων
τῶν ἐκρηκτικῶν ὕλων, θρυαλλίδων, καψυ-
λίων, σκαγιῶν, μολυβδοσωλήνων κλπ.

Γραφεῖα: Ὁδὸς Σταδίου 64.

Παραρτήματα: Καταστήματα ὀπλῶν:
Ἐργοῦ 13.